

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT: NATIONAL FEATURES AND WORLD TRENDS

Кобзева І. І., магістрант

Озеран А. В., д.е.н., доцент

Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

м. Київ, Україна

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-028-5-47>

ЧИ ВІДПОВІДАЄ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ ВИМОГАМ UNCTAD?

Відповідно до Постанови правління НБУ «Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» починаючи з 2018 року усі банки зобов'язані подавати до Національного Банку України Звіт про управління разом із фінансовою звітністю [1]. У розділі IV «Структура і зміст Звіту про управління» сказано, що банки, у яких кількість працюючих більше 500 осіб, крім економічних, екологічних та соціальних аспектів мають розкривати питання зайнятості, поваги до прав людини та боротьби з корупцією. З цього випливає, що положення Постанови формально повинні відповідати вимогам UNCTAD (UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT), які задекларовані у Керівництві щодо основних індикаторів звітності суб'єктів господарювання про внесок у реалізацію Цілей сталого розвитку (Guidance on core indicators for entity reporting on contribution towards implementation of the Sustainable Development Goals, GCI) [2], розробленому міжурядовою робочою групою експертів з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності.

Проте більш ретельне дослідження документів дозволяє виявити низку відмінностей між ними. Найперше відрізняється

структура Звіту. Звіт про управління, складений за вимогами Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України (далі – Інструкції), не поділяється на розділи, в той же час звіт про сталий розвиток, складений за вимогами UNCTAD, повинен мати розділ із загальною інформацією та чотири тематичні розділи: економічний, екологічний, соціальний та інституціональний.

Показники, що мають бути відображені у Звіті про управління, суттєво відрізняються від показників у звіті про сталий розвиток. Інструкція більшою мірою зосереджена на наведенні у Звіті ключових фінансових показників, зокрема змін у фінансовому стані, ліквідності та результатах діяльності. Також у ньому мають розкриватися цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей, що робить Звіт про управління подібним до середньострокових планів, проте не відображає характер впливу цих цілей на місцеві громади та довкілля, що є ключовими аспектами звіту про сталий розвиток. Екологічна та соціальна сфери лише згадуються як необхідні для розкриття, проте, Інструкція не перераховує, які показники мають бути відображені у цих сферах.

В той же час за вимогами UNCTAD у звіті про сталий розвиток необхідно відображати інформацію про інвестиції в зелені технології та місцеві громади, витрати на розвиток та дослідження та сплачені податки. Найбільший розділ, що має 11 показників і складає третину із 33 показників звіту про сталий розвиток, присвячений екологічній сфері. У ньому значна увага приділяється використанню води, переробці відходів, викидам в атмосферу та енергоефективності. Подібно до українського Звіту у соціальному розділі приділяється увага людським ресурсам, проте значна частина соціальних показників призначена питанням гендерної рівності, які навіть побіжно не згадуються в Інструкції. Інституціональна сфера відображається у двох показниках: розкриття інформації про корпоративне управління та антикорупційні заходи, останній з них також є обов'язковим для розкриття за вимогами української Інструкції.

Таким чином, Звіт про управління банків, складений за Інструкцією НБУ, лише частково відповідає вимогам UNCTAD до звітності зі сталого розвитку, проте обов'язковість подання цього Звіту закладає гарний фундамент для подальшого розвитку звітності зі сталого розвитку в Україні. Нефінансові показники, що мають бути основою звіту про сталий розвиток не деталізуються Звіті про управління банків, хоча частково відповідають вимогам UNCTAD, зокрема показники діяльності у сфері досліджень та розробок, антикорупційних заходів, питань зайнятості, екологічній та соціальній сферах.

Основна частина Звіту про управління банку присвячена фінансовому стану, фінансовим результатам діяльності банку та порівнянні їх із цільовими показниками. На нашу думку, це є значним недоліком вітчизняного Звіту, адже у багатьох аспектах він дублює показники фінансової звітності та більше нагадує управлінську звітність, ніж звітність зі сталого розвитку. Водночас відсутність чіткої структури створює мішанину фінансових та нефінансових показників та ускладнює читання звіту користувачами. Тому для вдосконалення Звіту про управління банку пропонується структурувати його за вимогами UNCTAD, деталізувати та урізноманітнити нефінансові показники по кожному з чотирьох розділів (економічному, екологічному, соціальному та інституціональному) та прибрати фінансові показники, що вже відображені у фінансовій звітності.

Література:

1. Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: затв. Постановою правління НБУ від 24.10.2011 № 373. Дата оновлення 18.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.01.2021).

2. UNCTAD. (2019). Guidance on core indicators for entity reporting on contribution towards implementation of the Sustainable Development Goals: веб-сайт. URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diae2019d1_en.pdf (дата звернення: 10.01.2021).